

ЗАДАЧИ И ТЕКСТОВЕ

ЗА УПРАЖНЕНИЯ

А

*Кирил Цанков
Анелия Петкова
Мария Илиева*

**ПОМАГАЛО
ПО БЪЛГАРСКА
ФОНЕТИКА**

Цанков

В

в. А. Цанков 1993

Велико Търново
1993 г

Издателска къща
АСТА

Кирил Цанков Анелия Петкова Мария Илиева

Кирил Цанков, Анелия Петкова, Мария Илиева

ПОМАГАЛО
ПО
БЪЛГАРСКА ФОНЕТИКА
(ЗАДАЧИ И ТЕКСТОВЕ ЗА УПРАЖНЕНИЯ)

Издательска къща **АСТ**
Велико Търново
1993

Предлаганото на Вашето внимание помагало е предназначено за семинарни занятия със студентите от специалностите българска филология, български и чужд език, български и история. Освен задачи и текстове за упражнения в него са представени основните принципи на фонематичната транскрипция.

Книгата може да бъде полезна и на учителите по български език, тъй като в нея са включени упражнения за усвояване на правописните правила, в това число и десет теста за проверка на писмената култура.

- © Кирил Цанков - автор
- © Анелия Петкова - автор
- © Мария Илиева - автор
- © Издателска къща **АСТА** - издател

Уводни бележки

Помагалото по фонетика с практикум по правопис е предназначено за студентите от специалностите българска филология, български и руски език, български и френски език, български и немски език, български и английски език, български език и история. То може да се използва както за самостоятелна подготовка, така и в семинарните занятия по българска фонетика.

Помагалото съдържа задачи и текстове за упражнения по основните теми, които са застъпени в курса по фонетика на съвременния български книжовен език. Материалът е разпределен в четири раздела: Фонетика и фонология; Писмо, графика, правопис; Транскрипция; Текстове и задачи за цялостна проверка на знанията.

Основната част на Помагалото е първият раздел, който наред с упражненията за затвърдяване и задълбочаване на знанията по теоретичните проблеми включва и задачи с практически характер, с правописно-правоговорна насоченост.

Във втория раздел - Писмо, графика, правопис - са поместени и упражнения по правописни проблеми, които нямат пряка връзка с фонетиката - слято и полуслято писане, главни букви, пълен и кратък член.

В третия раздел е представена система за фонематично записване на български текст. Фонематичната транскрипция може да бъде добра основа за цялостен фонетичен и фонологичен разбор на текста, за наблюдения върху проявите на различните фонетични закони - съвременни и исторически, за разграничаване и класифициране на фонетичните единици на различни равнища.

Последният раздел съдържа задачи за цялостна проверка на знанията по правопис и пунктуация, които по модел наподобяват изпитните тестове и позволяват на студентите сами да проверят равнището на знанията си.

Включването на упражнения по пунктуация в този раздел, макар че учебният план не предвижда специалното и изучаване в рамките на курса по фонетика, се налага от факта, че познаването на пунктуацията е неотделима част

СЪДЪРЖАНИЕ

	Уводни бележки	3
	ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЯ	5
1	Артикулационен и акустичен аспект на говорния звук	5
2	Вокална система	7
3	Консонантна система	16
4	Съвременни звукови закони	28
	Редукция	28
	Асимилация	
	Краесловно обеззвучаване	40
5	Вмятане и изпадане на гласни	43
6	Вмятане и изпадане на съгласни	46
	Преместване на звукове (метатеза)	49
7	Исторически звукови закони	50
8	Фонема	
	(Функционален аспект на говорния звук)	53
9	Фонологични опозиции	58
10	Ударение и интонация	60
11	Сричка	66
	ПИСМО, ГРАФИКА, ПРАВОПИС	68
12	Слято, полуслято, разделно писане	73
13	Главни букви	75
14	Определителен член	78
15	ТРАНСКРИПЦИЯ	80
	ТЕСТОВЕ И ЗАДАЧИ	
	ЗА ЦЯЛОСТНА ПРОВЕРКА НА ЗНАНИЯТА	91
	Тестове за проверка на писмената култура	96
	ЛИТЕРАТУРА	106